

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته روانشناسی سلامت

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب پنجاه و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

موزخ ۱۳۹۳/۲/۲۷



بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت

رشته: روانشناسی سلامت

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در پنجاه و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۹۳/۲/۲۷ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره ها را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس استانداردها و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.



رای صادره در پنجاه و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۲/۲۷ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت

- ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر جمشید حاجتی

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر سید امیر محسن شبانی

معاون آموزشی

رای صادره در پنجاه و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۲/۲۷ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سید حسن هاشمی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی



فصل اول

برنامه آموزشی رشته روانشناسی سلامت در مقطع
کارشناسی ارشد ناپیوسته



مقدمه:

رشته روانشناسی سلامت از دهه ۱۹۷۰ هجری پدید آمده و دانش آموختگان آن سعی دارند که با مداخلات روانشناختی در بیماریهای جسمی و در بحران های اجتماعی به بهبود سطح سلامت جسمی و ارتقای کیفیت زندگی افراد و در نهایت جامعه کمک نمایند.

این دانش آموختگان، در تیم پزشکی زیر نظر متخصصین رشته های مختلف بالینی به مطالعه جنبه های روانشناختی بیماریها می پردازند. تفاوت این رشته با بهداشت روان (Mental health) آن است که دانش آموختگان رشته بهداشت روان بیشتر بر جنبه های پیشگیری و روانشناسی اجتماعی متمرکز می شوند و محل فعالیتشان جامعه است و در روانشناسی سلامت (Health Psychology)، با بکارگیری مداخلات روانشناختی به بهبود بیماریهای جسمی افراد کمک می شود. همچنین فرق این رشته با روان شناسی بالینی آن است که در روانشناسی بالینی، اختصاصاً تمرکز بر بهبود بیماران روانپزشکی قرار دارد. ضرورت تاسیس رشته روانشناسی سلامت در شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به تصویب رسید و در پی آن برنامه حاضر در کمیته تدوین تهیه و پس از طی مراتب و مراحل قانونی، برنامه در اختیار دانشگاهها قرار داده شده است. تدوین کنندگان این برنامه جهت افزایش کیفیت محتوای برنامه، از نظرات ارزشمند صاحب نظران استقبال می نمایند.

عنوان و مقطع رشته به فارسی و انگلیسی

Health Psychology (M.Sc.)

رشته روانشناسی سلامت در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

تعریف رشته:

روانشناسی سلامت یک حوزه بین رشته ای است که با بهره گیری از علوم پزشکی، روان شناسی، علوم رفتاری و جامعه شناسی، براساس یک مدل زیستی-روانی-اجتماعی به بازگشت سلامت به بیماران، ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی افراد کمک می کند. دانش آموختگان این رشته، به عنوان عضو تیم درمان به پزشک معالج بیمار مشاوره داده و با مشارکت در فرآیندهای آموزشی و پژوهشی خدمات خود را به جامعه ارائه خواهند نمود.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

۱- قبولی در آزمون ورودی مطابق با ضوابط و شرایط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۲- دارندگان مدرک کارشناسی روانشناسی (کلیه گرایشها)



مواد امتحانی و ضرایب آن:

ردیف	ماده امتحانی	ضریب
۱	روان‌شناسی نابهنجاری	۱/۵
۲	روانشناسی بالینی	۱/۵
۳	بهداشت روانی	۱
۴	روان‌شناسی عمومی	۱
۵	آمار و روش تحقیق	۱/۵
۶	روانشناسی فیزیولوژیک	۱/۵
۷	زبان عمومی	۲

*جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

روانشناسی سلامت به عنوان یک رشته، تاریخچه‌ای مرتبط با ایجاد و تحولات رشته‌های مختلف پزشکی، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی دارد. در اوایل دهه ۱۹۷۰ رشته پزشکی رفتاری (Behavioral Medicine) از شاخه‌ای در روانشناسی بنام رفتارگرایی سرچشمه گرفت. در اواخر دهه ۱۹۷۰ این رشته به عنوان گرایشی از علوم پزشکی به رسمیت شناخته شد و موضوعات مختلف پزشکی را از دیدگاه‌های روان‌شناختی و جامعه‌شناختی مورد بررسی قرار می‌داد. جنبه‌های پیشگیری، تشخیص، درمان و توان بخشی در این رشته مورد توجه بود. به موازات این تحول رشته روانشناسی سلامت در دهه ۱۹۷۰ ایجاد شد و در سال ۱۹۷۸ بخش روانشناسی سلامت در انجمن روانشناسی آمریکا تاسیس گردید. در حال حاضر روانشناسی سلامت به عنوان یک رشته اصلی در دانشگاه‌های مختلف جهان فعال است. برای نمونه رشته فوق در کشورهای اروپایی، استرالیا، آمریکا در مقاطع ارشد و دکتری تخصصی (Ph.D.) دانشجویی می‌پذیرد.

رشته روانشناسی سلامت در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته در ایران سابقه ندارد هرچند که این رشته در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.) در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دانشجویی می‌پذیرد.

فلسفه (ارزش‌ها و باورها):

در تدوین این برنامه، بر ارزش‌های زیر تاکید می‌شود:

۱- تلاش در جهت شناخت عوامل روان‌شناختی - اجتماعی و معنوی موثر بر سلامت و بیماری

۲- تلاش برای ارتقا سلامت با تاکید بر عوامل روان‌شناختی - اجتماعی و معنوی موثر بر افراد بیمار و و سالم جامعه.



۳- تلاش برای ارتقاء و بهبودی سلامت فردی و گروهی.

۴- تلاش برای ارایه روش‌های پیشگیری با تاکید بر مداخلات روانشناختی مناسب و موثر در بیماری‌های جسمی.

۵- ارائه مداخلات روانشناختی برای بیماری‌های جسمی

۶- تلاش برای ایجاد شبکه مناسب و موثر روان شناختی از آسیب دیدگان جامعه و اقشار آسیب پذیر

۷- تلاش در پیشگیری و کاستن از رفتارهای پرخطر در جامعه

دورنما (چشم‌انداز):

انتظار می رود، در ده سال آینده دانش آموختگان این رشته، توانمندی‌های خود را در کمک به بهبود بیماران در تیم‌های درمانی به ظهور رسانده، مورد مشاوره متخصصین رشته‌های مختلف قرار گیرند.

رسالت (ماموریت):

رسالت اصلی این دوره، تربیت نیروهای آگاه، توانمند، کارآمد و متعهد است که قادر باشند با بهره‌گیری از علوم روانشناسی، رفتاری و اجتماعی، در قالب یک مدل زیستی-روانی-اجتماعی به عنوان عضو تیم درمانی به بهبود بیماریها و ارتقای کیفیت زندگی بیماران کمک نمایند.

جایگاه شغلی دانش آموختگان:

دانش آموختگان رشته روانشناسی سلامت می‌توانند در واحدها و مراکز زیر مشغول شوند:

- واحدهای مراقبت‌های بهداشتی
- مراکز خدمات روانشناختی
- بیمارستان‌ها
- مراکز مداخله‌گر فوریتها و بحران‌های مرتبط با سلامت
- مراکز نگهداری سالمندان
- مراکز مبارزه با سوء مصرف مواد
- مراکز ارائه خدمات به جانبازان و معلولین



پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان :

دانش آموختگان این دوره باید قادر باشند:

- در تیم درمان، زیر نظر پزشک مستقیم بیماران یا روانپزشک، با بکارگیری مداخلات روانشناختی در بهبودی و ارتقای کیفیت زندگی بیماران جسمی کمک نمایند.
- تعامل سازنده با روانپزشک رابط- مشاور در بیمارستانهای عمومی و بخشهای روان تنی.
- با انجام مطالعات روان شناختی، جهت کاستن از آسیبهای فردی و اجتماعی، روشهای پیشگیری و مداخلات روانشناختی مناسب و موثر را به مسئولین ارائه دهند.
- در موضوعات آسیب شناسی، پیشگیری و مداخلات روانشناختی در حوزه روانشناسی سلامت، پژوهش نموده، در گسترش مرزهای دانش در این حوزه ایفای نقش نمایند.

نقش‌های دانش آموختگان در جامعه:

دانش آموختگان این دوره در نقشهای خدماتی و آموزشی-پژوهشی-مشاوره ای در جامعه ایفای نقش خواهند نمود. وظایف حرفه ای دانش آموختگان به تربیت هر نقش:

• در نقش خدماتی:

- ارزیابی روانشناختی بیماران، زیر نظر پزشک معالج و پیشنهاد انجام مداخلات موثر روانشناختی و در صورت پذیرش پزشک معالج یا روانپزشک انجام مداخلات مورد نظر
 - تفسیر آزمون های روانشناختی و ارائه نتایج به پزشک معالج
 - مشارکت در درمان بیماران با انجام مداخلات روانشناختی در تیم درمان تحت نظر پزشک معالج
 - تحلیل شیوه زندگی بیماران، به ویژه بیماران بستری در بیمارستان و ارائه پیشنهاداتی به پزشک معالج یا روانپزشک که به بهبود بیماری و ارتقای کیفیت زندگی آنان کمک می کند
 - همکاری در تیم سلامت روان مستقر در بیمارستانها یا بخش های مربوطه
 - تعامل سازنده با روانپزشک رابط-مشاور در بیمارستانهای عمومی و بخشهای روان تنی
- #### • در نقش آموزشی، پژوهشی و مشاوره ای:

- طراحی، انجام و ارزشیابی طرحهای پژوهشی در حیطه روانشناسی سلامت
- مشارکت در آموزش بیماران، همراهان بیماران، کادر درمان، دانشجویان
- مشارکت در طرحهای HSR کشوری



(Expected Competencies)

- مهارت‌های ارتباطی و مصاحبه
- آموزش و مشاوره
- پژوهش و نگارش مقالات علمی
- تفکر نقادانه و مهارت‌های حل مسئله
- کار با نرم افزارهای اختصاصی رشته
- ارزیابی‌های روان شناختی
- انجام مداخلات روان شناختی موثر برای بهبودی و ارتقاء سلامت
- تحلیل و اصلاح شیوه زندگی
- مهارت‌های مقابله ای برای تخفیف درد
- درمان‌های شناختی رفتاری در دردهای مزمن و جانبازان و معلولین
- خانواده درمانی-گروه درمانی
- ارزیابی و مداخلات روانشناختی در انتقال مهارت‌های سازگاری با بیماریها و مهارت‌های کنترل استرس و سوء مصرف مواد
- حمایت‌های روانشناختی بیماران مشرف به مرگ
- حمایت‌های روانشناختی بیماران صعب‌العلاج
- مهارت‌های درمان‌های رفتاری با فیدبک

Educational Strategies:

راهبردهای آموزشی:

- این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است:
- یادگیری مبتنی بر وظایف (Task based)
 - یادگیری مبتنی بر مشکل (Problem based)
 - آموزش بیمارستانی (hospital based)
 - یادگیری سیستماتیک
 - تلفیقی از دانشجو و استاد محوری
 - یادگیری جامعه‌نگر (community oriented)
 - یادگیری مبتنی بر شواهد (evidence based)



روش‌ها و فنون آموزشی:

- در این دوره، عمدتاً از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:
- انواع کنفرانس‌های داخل بخشی، بین بخشی، بیمارستانی، بین رشته‌ای و بین دانشگاهی و سمینار
- بحث در گروه‌های کوچک - کارگاه‌های آموزشی - ژورنال کلاب - کتاب خوانی - case presentation
- گزارش صبحگاهی - راندهای کاری و آموزشی
- self education, self study
- روش‌ها و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی
- انتظارات اخلاقی از فراگیران:

انتظار می‌رود که فراگیران:

- در صورتیکه با بیمار سر و کار دارند، منشور حقوقی (۱) بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) بیماران، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند. (این قسمت توسط گروه آموزشی مربوطه تدوین می‌شود)
- مقررات مرتبط با Dress Code (۲) را رعایت نمایند.
- از منابع و تجهیزاتاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه‌ای را رعایت کنند.
- در انجام پژوهش‌های مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.
- موارد ۱، ۲ در بخش ضمایم این برنامه آورده شده‌اند.



Student Assessment

ارزیابی فراگیر:

الف- روش ارزیابی

دانشجویان با روش‌های زیر ارزیابی خواهند شد.

کتابی-شفاهی-آزمون تعاملی رایانه‌ای-آزمون ۳۶۰ درجه و ارزیابی کارپوشه (Port folio)
ارزیابی کارپوشه شامل: ارزیابی کارنما (Log book)، نتایج آزمونهای انجام شده، مقالات، تشویق‌ها و تذکرات، گواهی‌های انجام کار و نظایر آن است.

ب- دفعات ارزیابی:

- ★ مستمر
- ★ سالیانه
- ★ دوره‌ای
- ★ نهایی

فصل دوم

(حداقل نیازهای برنامه)



حداقل هیات علمی مورد نیاز (گروه آموزشی):

سه نفر عضو هیات علمی ثابت و تمام وقت که یک نفر دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی سلامت و یک نفر دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی و یک نفر متخصص روانپزشکی که حداقل یکی از آنها دانشیار باشد. (در صورت موجود نبودن دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی سلامت گروه آموزشی می تواند حداکثر تا دو دوره از دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی در گرایشهای مرتبط استفاده نماید و پس از آن از دانش آموختگان رشته بهره بگیرند.

کارکنان مورد نیاز برای اجرای برنامه:

کارشناس ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی بالینی
کارشناس ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت

فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز:

- کلاسهای درسی
- میز یا اتاق دانشجویان
- سالن کنفرانس
- بایگانی آموزش
- اتاق استادان
- اینترنت با سرعت کافی
- کتابخانه تخصصی
- نرم افزارهای مورد نیاز

فضاها و عرصه های اختصاصی مورد نیاز:

- بخش های مختلف بیمارستان
- مراکز نگهداری سالمندان و توانبخشی معلولین جسمی
- بخشهای بالینی آموزشی
- شبکه های بهداشتی درمانی
- جمعیتهای مورد نیاز:

بیماران بستری در بخش های مختلف بیمارستانها، مراکز اورژانس و سربایی، مراکز نگهداری سالمندان، گروههای مختلف سنی جامعه با توجه به رویکرد پیشگیری از بروز بیماری های جسمی و ارتقاء سلامت

سایر حیطه های علمی مورد نیاز مورد نیاز:

علاوه بر اعضای هیات علمی و کارکنان مورد نیاز جهت اجرای برنامه ، گروه آموزشی مربوطه می تواند از همکاری رشته های ذیل برخوردار گردند:

- متخصصین بالینی
- دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته ایمونولوژی
- دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته فیزیولوژی
- متخصص پزشکی اجتماعی
- پزشک معالج بیمار
- تجهیزات آموزشی سرمایه ای مورد نیاز:



فضاهای آموزشی باید به ابزار مناسب و استاندارد مجهز باشد.

فصل سوم

مشخصات دوره و دروس

برنامه آموزشی رشته روانشناسی سلامت در مقطع کارشناسی
ارشد ناپیوسته



نام دوره : کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت

۱- طول دوره و ساختار آن : طول دوره مطابق با آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

۲- تعداد کل واحد های درسی:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۳۱ واحد است که به شرح زیر می باشد:

واحدهای اختصاصی ۲۷ واحد

پایان نامه ۴ واحد

جمع کل ۳۱ واحد

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت	
			جمع	نظری / عملی
۰۱	*سیستم های اطلاع رسانی پزشکی	۱	۲۶	۹ / ۱۷

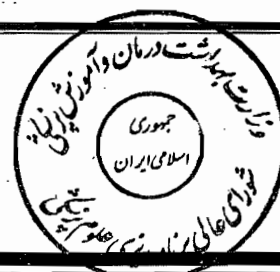
❖ گذراندن این درس برای تمامی دانشجویانی که آن را قبلاً نگذرانیده اند الزامی می باشد.

جدول ب: دروس اختصاصی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا هم زمان
			جمع	نظری	عملی / کارآموزی	
۰۲	آمار و روش تحقیق پیشرفته	۳	۶۰	۴۳	۱۷	—
۰۳	اصول و مبانی روانشناختی سلامت	۲	۳۴	۳۴	—	—
۰۴	مبانی روانشناسی زیستی (بیوسایکولوژی)	۲	۳۴	۳۴	—	—
۰۵	بیماری های روان تنی - روان پزشکی رابط - مشاور	۲	۳۴	۳۴	—	۰۳
۰۶	مداخلات روانشناختی در بیماری های جسمی	۳	۶۸	۳۴	۳۴	۰۳
۰۷	سبک زندگی و رفتارهای پرخطر	۲	۳۴	۳۴	—	۰۳-۰۶
۰۸	آموزش روانشناختی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۰۳
۰۹	جنبه های روانشناختی سالمندی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۰۳
۱۰	جنبه های روانشناختی سوء مصرف مواد	۲	۵۱	۱۷	۳۴	—
۱۱	روانشناسی سلامت جنسی	۱	۱۷	۱۷	—	۰۳
۱۲	سازگاری با بیماری های جسمی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	۰۳
۱۳	کارآموزی بالینی و مهارت های حرفه ای در روانشناسی سلامت	۴	۲۰	—	—	۲۰۴
	جمع		۴			۲۷

* گذراندن کارگاه های (کارگاه توانبخشی روانی در بیماران جسمی، کارگاه آموزه های دینی در سلامت، کارگاه کاربرد روانشناسی سلامت در نظام های درمان) برای تمامی دانشجویان الزامی می باشد.

برنامه آموزشی رشته روانشناسی سلامت در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته



پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس: دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هر یک را بداند، با سیستم عامل ویندوز آشنا باشد، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه‌های کاربردی مهم را فرا گیرد. همچنین توانایی استفاده از الگوهای کتابخانه‌ای و روشهای مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویسهای کتابخانه‌ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت است به گونه‌ای که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایتهای معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در پایان، دانشجو باید توانایی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

شرح درس: در این درس دانشجو با اجزای مختلف رایانه‌ی شخصی، سیستم عامل ویندوز، اینترنت، سایتهای مهم، پست الکترونیکی و بانکهای اطلاعاتی آشنا می‌شود تا بتواند به طور عملی از رایانه و امکانات آن برای مطالعه و تحقیق در رشته خود استفاده کند.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

*** آشنایی با رایانه‌ی شخصی:**

- ۱- شناخت اجزای مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی.
- ۲- کارکرد و اهمیت هر یک از اجزای سخت افزاری و لوازم جانبی.

*** آشنایی و راه‌اندازی سیستم عامل ویندوز:**

- ۱- آشنایی با تاریخچه‌ی سیستم عامل‌های پیشرفته خصوصاً ویندوز.
- ۲- قابلیت و ویژگی‌های سیستم عامل ویندوز.
- ۳- نحوه‌ی استفاده از Help ویندوز.
- ۴- آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز.

آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای عملی - کاربردی رشته تحصیلی.



۱- معرفی و ترمینولوژی اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها.

۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر: Medline, Embase, Biological Abstract و ... و نحوه‌ی جستجو در آنها.

۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها.

*آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آن.

۳- فراگیری نحوه‌ی تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه.

۴- نحوه‌ی کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم.

۵- آشنایی با چند سایت معروف و مهم رشته‌ی تحصیلی.

منابع اصلی درس

1-Finding Information in Science, Technology and Medicine Jill Lambert, Taylor & Francis last edition

2- Information Technology Solutions for Healthcare Krzysztof Zieliński et al., last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می‌شود.

- در حیطه روانی- حرکتی: آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می‌گیرد.



نام درس: آمار و روش تحقیق پیشرفته

کد درس : ۰۲

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۳ (۲/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: دانشجو باید توانائی استفاده از الگوهای کتابخانه ای و روش های مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویس های کتابخانه ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت است به گونه ای که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایت های معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در پایان، دانشجو باید توانایی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد. همچنین دانشجو بتواند با فراگیری اصول آمار و استنتاج آماری متغیرهای یک تحقیق را نام برده و شاخص های خلاصه سازی مناسب آنها را محاسبه نماید. نمودار متناسب با متغیرهای یک تحقیق را نام برده و آنرا رسم نماید. نرمال بودن توزیع داده های یک تحقیق را مورد بررسی قرار دهد. یافته های خارج از اندازه را مشخص کند و تغییر متغیرهای لازم برای نرمال کردن توزیع داده ها را انجام دهد. روشهای آماری آزمون فرضیه را نام ببرد. آزمون متناسب با متغیرها و روش تحقیق یک مطالعه را نام ببرد. آزمون های آماری انتخاب شده را انجام دهد. نتایج حاصل از آزمون های آماری را تفسیر کند، نتایج را بصورت مناسب گزارش کند. و نیز در این درس دانشجو با اجزای مختلف رایانه ی شخصی، سیستم عامل ویندوز، اینترنت، سایت های مهم، پست الکترونیکی و بانک های اطلاعاتی آشنا می شود تا بتواند به طور عملی از رایانه و امکانات آن برای مطالعه و تحقیق در رشته خود استفاده کند

شرح درس و رئوس مطالب: (۴۳ ساعت نظری-۱۷ ساعت عملی)



الف) روش تحقیق:

اجزاء پروپوزال، مقدمه ای بر انواع مطالعات، عنوان بندی و تهیه مقدمه، تدوین اهداف، طراحی شکل مطالعه، طراحی روش اجرا، برآورد حجم نمونه، مسایل اخلاقی، طراحی طرح اجرا و گانت، بودجه بندی و برآورد نیروی انسانی مورد نیاز، طراحی پروتکل اجرایی و کنترل کیفی

ب) آمار پیشرفته :

۱- تعاریف و مفاهیم اولیه: متغیر و پراکندگی؛ شاخص های تمایل به مرکز؛ شاخص های پراکندگی؛ شاخص های توزیع؛ اشتباه سیستماتیک، صحت و دقت

۲- رسم نمودار: هیستوگرام (Histogram)؛ نمودارهای خطی (line) و پراکندگی (Scatter)؛ نمودارهای روی هم (Overlay)

۳- تغییر متغیر و نقاط پرت: تغییر متغیرهای شایع؛ نقاط پرت (Outliers)

۴- تخمین و آزمون فرضیه: تخمین آماری و محدوده اطمینان؛ آزمون فرضیه؛ مقایسه میانگین و واریانس دو نمونه با هم؛ برآورد نسبتها و آزمون فرضیه آنها؛ مقایسه نسبتها در دو نمونه مزدوج و غیر مزدوج

۵- رگرسیون: رگرسیون خطی ساده؛ برآورد پارامترهای رگرسیون؛ آزمون فرضیه پارامترهای رگرسیون؛ منحنی آزادسازی دارویی؛ مقایسه دو خط رگرسیون با همدیگر؛ رگرسیون معکوس و کاربرد آن در منحنی کالبراسیون؛

۶- آنالیز واریانس: آنالیز واریانس یکطرفه؛ مقایسه های پس از آنالیز واریانس

۷- مباحث کاربردی بر حسب انتخاب دانشجویان و به تناسب پایان نامه آنها برای کار گروهی

منابع اصلی درس:

1- Designing and Conducting Health System Research Projects, Corlien M. Varkevisser, last edition

2- Rosner B. Fundamentals of Biostatistics, last edition

3- Belmont, CA: 2- Thomson Brook/Cole, last edition

4- Daniel W. Biostatistics: A Foundation for Analysis in the Health Sciences. New Jersey: John Wiley & Sons, last edition

5- Dowdy S, Wearden S. Statistics for Research. New York: Wiley, last edition

۶- تحقیق در سیستمهای بهداشتی، WHO سازمان بهداشت جهانی

۷- محمد ک، ملک‌افضلی ح، نهاپتیان و. روش‌های آماری و شاخص‌های بهداشتی. آخرین چاپ

۸- ج. سی. میلر و ج. ان. میلر؛ "آمار برای شیمی تجزیه". آخرین چاپ

۹- کن جی؛ "یکصد آزمون آماری. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

۵۰٪ امتحان پایان ترم بصورت تشریحی؛ ۴۰٪ کارگروهی در حین ترم؛ ۱۰٪ حل مسئله



پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنائی و شناخت اصول؛ مفاهیم و گستره روانشناسی سلامت

شرح درس و رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

تاریخچه و ظهور روانشناسی سلامت؛ ماهیت روانشناسی سلامت، روانشناسی سلامت در دنیای امروزی، ماهیت روانشناسی سلامت، مدل زیستی- روانی- اجتماعی در روانشناسی سلامت، کاربرد روانشناسی سلامت، استرس و درد و مقابله با استرس و درد، سبک زندگی، پیشگیری از بیماریها، چالشهای روانشناختی بیماریهای مزمن و تهدید کننده، کیفیت زندگی، رفتارهای پرخطر و رفتارهای سلامت زا، پیشگیریهای اولیه، ثانویه و ثالثیه، روانشناسی سلامت و مذهب، ارتباط با بیمار-ارزیابی های روانشناختی در بیماریهای جسمی

منابع اصلی درس (آخرین چاپ):

- 1) Edward P. Sarafino, Health Psychology, last edition
- 2) Linda Brannon and Jess Feist, Health Psychology, last edition
- 3) Shelley E. Taylor, Health Psychology, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارز شیایی از دانشجو در پایان درس به صورت کتبی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس خواهد بود..



کد درس: ۰۴



عنوان درس: مبانی روانشناسی زیستی (بیوسایکولوژی)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنائی مقدماتی و شناخت اساس زیستی رفتار شامل سیستم های عصب شناختی، ایندوکرینولوژی و ایمنی و جنبه های فیزیولوژیک مغز و ارتباط آن با رفتار.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

ساختمان و کارکردهای دستگاه اعصاب مرکزی، کارکرد و زیست شیمی سلول عصبی، نقش بخشها و نواحی مختلف مغز در حس، حرکت، و اندیشه، انواع واسطه های عصبی بر حسب ساخت شیمیایی و عملکرد، کنترل سیستم اعصاب بر رفتار، رابطه مغز و فعالیتهای عالی، استرس و سیستم عصبی، اختلالات شایع نورولوژیک و مبانی نورواناتومیک و نوروشیمی آنها نظیر سکتة مغزی، آلزایمر، پارکینسونیسم، مغز و اختلالات رفتاری و شناختی، رابطه سیستم عصبی، سیستم هورمونی و رفتار،

ساختمان، کارکرد و آسیب شناسی غدد درون ریز، مکانیزم عمل هورمون ها، پیامدهای روانی رفتاری ترشح هورمونها، رابطه غدد درون ریز و بیماریهای روان-تنی، استرس و هورمون، تاثیر استرس بر سیستم های بیولوژیک، سایکوبیولوژی هیجان، نقش استرس در بروز بیماریهای غدد و متابولیک، نقش استرس در شکل گیری بیماریهای روان-تنی، مکانیزمهای واسطه ای هورمونی بین عوامل روانشناختی و پاسخهای جسمی، سیستم ایمنی، اجزاء و کارکردهای سیستم های ایمنی بدن، سیستم عصبی-سیستم هورمونی-سیستم ایمنی، سایکونوروایمونولوژی، استرس و بدخیمی ها. سایکوبیولوژی بیماریهای روانی، سایکوبیولوژی خواب و بیداری

منابع اصلی درس:

- 1) John P. J. Pinel, Biopsychology, last edition.
- 2) Ader, R., Felten, D. L., & Cohen, N. *Psychoneuroimmunology*. San Diego, CA: Academic Press. last edition
- 3) Kaplan and Sadock's Comprehensive Textbook of Psychiatry: Chapter.1, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارز شیایی ز دانشجو در پایان درس به صورت کتبی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس خواهد بود.



کد درس: ۰۵

نام درس: بیماری‌های روان‌تنی - روان‌پزشکی رابط-مشاور

پیش‌نیاز یا هم‌زمان: اصول و مبانی روانشناختی سلامت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنائی و شناخت سبب‌شناسی، آسیب‌شناسی، تظاهرات و بکارگیری مداخلات روانشناختی در بیماری‌های روان‌تنی. همچنین آشنائی با خدمات بخش روانپزشکی رابط-مشاور و نقش چگونگی همکاری روانشناس سلامت با روانپزشکی رابط مشاور

شرح درس: در این درس دانشجو نقش عوامل روانشناختی در ایجاد آسیب‌شناسی بیماری‌های روان‌تنی، مکانیزم‌های واسطه‌ای بین عوامل روانشناختی و بروز بیماری‌های روان-تنی آشنا می‌شود و از انواع مداخلات روانشناختی قابل استفاده و متداول در درمان این اختلالات را یاد گرفته و همچنین با چگونگی بکارگیری این درمان‌ها در بیماری‌های روان-تنی آشنا می‌شوند. همچنین دانشجو در این درس با انواع همبودی‌های روانپزشکی و چالش‌های روانشناختی همراه با بیماری‌های جسمی مزمن در بیماران بستری و سرپائی و انواع خدمات روانشناختی مورد نیاز آنان آشنا می‌شود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

تاریخچه و طبقه‌بندی بیماری‌های روان-تنی، اپیدمیولوژی، نظریه‌های روانشناختی در بیماری‌های روان-تنی، شخصیت و بیماری‌های روان-تنی، مکانیزم‌های واسطه‌ای در بیماری‌های روان-تنی، کلیات عوامل روانشناختی موثر بر وضعیت طبی و طب روان‌تنی، تاثیر استرس بر شکل‌گیری و تشدید بیماری‌های جسمی، استرس اختصاصی و غیر اختصاصی، شناخت و مداخله روان‌شناختی در اختلالات روان‌تنی دستگاه گوارش، شناخت و مداخله روان‌شناختی در اختلالات روان‌تنی دستگاه قلبی-عروقی، شناخت و مداخله روان‌شناختی در اختلالات روان‌تنی دستگاه تنفسی، شناخت و مداخله روان‌شناختی در اختلالات روان‌تنی دستگاه غدد درون‌ریز، شناخت و مداخله روان‌شناختی در اختلالات روان‌تنی پوست و مو، شناخت و مداخله روان‌شناختی در اختلالات روان‌تنی دستگاه عضلانی، اسکلتی، شناخت و مداخله روان‌شناختی در اختلالات روان‌تنی دستگاه ادراری، شناخت و مداخله روان‌شناختی در انواع سردردهای با منشأ تنشی و میگرنی، مداخله روان‌شناختی در مورد سرطان‌ها، آشنایی و انجام شیوه‌های تکنیک‌های درمانی موثر بر وضعیت جسمانی، غربالگری مشکلات روانشناختی در بیماران طبی، همبودی‌های روانپزشکی و چالش‌های روانشناختی همراه با بیماری‌های جسمی مزمن در بیماران بستری و سرپائی، مشکلات روانی اجتماعی در بیماران جسمی مزمن، پذیرش درمان در بیماران **Non-compliant**، ارتقاء کیفیت زندگی در بیماران جسمی، روانشناسی سلامت و روانپزشک رابط-مشاور، انواع خدمات روانشناختی در **CLP**، کلیات داروهای روانپزشکی

منابع اصلی درس:

- 1- James J. Amos, Robert G. Robinson, Psychosomatic Medicine: An Introduction to Consultation-Liaison Psychiatry, last edition
- 2- Kaplan and Sadock's Comprehensive Textbook of Psychiatry: Chapter 25, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی از دانشجو در پایان درس به صورت کتبی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس و آرایه گزارش‌های تهیه شده (حداقل ۳ گزارش) در طی آموزش خواهد بود..



کد درس: ۰۶

نام درس: مداخلات روانشناختی در بیماریهای جسمی

پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی روانشناختی سلامت

تعداد واحد: ۳ (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنائی با استفاده عملی از روشهای مداخلات روانشناختی در بیماران جسمی

شرح درس و رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

کلیات مداخلات روانشناختی، مداخلات شناختی-رفتاری، مداخلات رفتاری، روشهای آرام سازی، روشهای روانشناختی مدیریت درد، روشهای مدیریت استرس، روش مراجع محوری، مصاحبه انگیزشی، مشاوره مساله مدار، آموزش Self-Management، کاربرد بیوفیدبک اختلالات روان-تنی، کاربرد مداخلات روانشناختی در اختلالات روان-تنی، Compliance Therapy، کاربرد پژوهشی، آموزه های دینی در ارتقاء سلامت روانشناختی بیماران جسمی مزمن-مداخلات

گروهی و خانوادگی

منابع اصلی درس:

- 1) Paul Bennett, Introduction to Clinical Health Psychology, last edition
- 2) J. Sweet, Ronald H. Rozensky and Staven M. Tovian. Handbook of Clinical Psychology In Medical Settings, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارز شیایی از دانشجو در پایان درس به صورت کتبی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس و ارایه گزارش های تهیه شده از کار عملی (حداقل ۳ گزارش) در طی آموزش خواهد بود..



پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی روانشناختی سلامت، مداخلات روانشناختی در بیماری های جسمی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری



هدف کلی درس: آشنایی با سبک زندگی و رفتارهای پرخطر

شرح درس و رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

تعیین کننده های رفتار مرتبط با سلامتی، مدل های نظری رفتارهای سالم و پرخطر، مصرف سیگار، مصرف مواد، مصرف الکل، اختلالات خوردن، حادثه آفرینی، تصادفات رانندگی، مشکلات خواب، پرخوری، چاقی و بهبود رژیم غذایی، رویکردهای روانشناختی به منظور تغییر رفتار مرتبط با سلامتی، رفتارهای پرخطر و نابهنجار فرهنگی، ورزش و انواع فعالیت های فیزیکی، معاینات دوره ای پزشکی، باورها و سلامتی، سبک زندگی سالم و پیشگیری از بیماریها، برنامه های تغییر رفتار به منظور اصلاح سبک زندگی، تعیین کننده های اجتماعی سلامت.

منابع اصلی درس:

- 1) Health psychology, health promotion, A psychological approach Christine Stephens, last edition
- 2) Health Behavior; emerging research perspectives David S. Gochman, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارز شیایی از دانشجو در پایان درس به صورت کتبی از محتوی دروس ارائه شده در طی آموزش خواهد بود



پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی روانشناختی سلامت

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آموزش و بکارگیری الگوهای مبتنی بر شناسایی نشانه‌ها، رفتار، کنترل و نظارت و پایش آنها به منظور درمان و یا کاهش پیامدهای روانشناختی بیماری‌های جسمی از طریق آموزش گروهی و یا خانودگی.

شرح درس: در این درس دانشجویان با ارزش‌های مرتبط با آموزش‌های گام به گام پیامدهای روانشناختی بیماری‌های جسمی آشنا شده و بیماران را در بکار بستن یادگرفته‌ها در طی جلسه‌ها و گام‌های برنامه‌ریزی شده یاری رساند و از این طریق به حل و یا کاهش پیامدهای روانشناختی بیماری‌های جسمی اقدام نماید.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

جنبه‌های رسمی برنامه‌های آموزش روانشناختی متناسب با هر بیماری (شامل تعداد بیمار و نوع بیماری، درمانگر، ابزار مورد نیاز هر جلسه، سازماندهی جلسه)، محتوی جلسه (هوشیاری و آگاهی از اختلال و بیماری جسمی (مفهوم و علل ایجاد)، قوانین و نقش گروه (اهداف، روش، محرمانه بودن، وقت شناسی، حضور در گروه، احترام، و فعال بودن)، شناسایی اولیه نشانه‌های هشدار دهنده بیماری، کنترل نشانه‌ها، اجتناب از روش‌های نامناسب و ناسالم مقابله با بیماری (مثل خودکشی، آسیب به خود، سوء مصرف مواد و الکل)، دستیابی به سبک زندگی منظم و موثر، افزایش دانش و مواجهه موثر با پیامدهای روانشناختی گذشته و آینده بیماری، ارتقاء و بهبود فعالیت‌های بین فردی و اجتماعی، بهبود آسایش و کیفیت زندگی، آموزش چگونگی ارتقا کیفیت زندگی

منابع اصلی درس:

- 1- Handbook of psychoeducational assessment, ability, achievement, and behavior in children; Andrews, J.J.W.; Saklofske, D. H.; and Janzen, H. L.; Academic Press, last edition
- 2- Multicultural psychoeducational assessment; Edited Grigorenko, E. L.; Springer Publishing Company last edition
- 3- Psychoeducation Manual for bipolar Disorder; Colom, F.; and Vieta, E.; Cambridge University Press, last edition

- 4- Family psychoeducation for serious mental illness; Leftey, H. P; Oxfor University Press, last edition
- 5- Psychoeducation Groups: process and practice; Brown, N. W; Brunner-Routledge, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارز شیایی از دانشجو در پایان درس به صورت کتبی و عملی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس و آرایه گزارش‌های تهیه شده (حداقل ۳ گزارش) در طی آموزش خواهد بود.





کد درس: ۰۹

نام درس: جنبه روانشناختی سالمندی

پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی روانشناختی سلامت

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: بررسی و آشنایی با ویژگی‌های جمعیت شناختی و ارتقاء سطح توانایی دانش آموختگان در تحلیل ابعاد و جنبه‌های اجتماعی سالمندی در جامعه و آشنایی با تغییرات بهنجار و نابهنجار شناختی، ذهنی و روانی دوره سالمندی و اصول پیشگیری از آنها به منظور ارتقاء کیفیت زندگی سالمندان.

شرح درس و رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

تیین آثار و تنش‌های سالمندی در ابعاد روان شناختی (حافظه، هوش، شخصیت، اضطراب، افسردگی، خواب و ...) الگوهای سالمندی موفق، نظریه‌ها و الگوهای تحول بزرگسالی و سالمندی، ساختار و تنش‌های خانواده دارای سالمند، آشنایی با ابعاد روان شناختی بیماری‌های مزمن و بحرانی در سالمندی (آلزایمر، پارکینسون، سرطان...)، حمایت‌های اجتماعی روان شناختی و مراقبت از سالمند در انتظار مرگ، نظریه‌های جامعه شناختی سالمندی، جمعیت شناختی سالمندی، اختلالات حافظه و شناخت در سالمندی، تغییرات روان شناختی در سالمندی (افسردگی، اضطراب، اختلال خواب و...)، آشنایی با سطوح مختلف پیشگیری در سالمندی در ابعاد جسمانی، روانی و اجتماعی.

منابع اصلی درس:

- 1-- Binstock (last edition). Handbook of aging and the social. Harcorl Publishers Limited, London, England., last edition
- 2- Park, D. & Schwartz, N. (last edition). Cognitive aging psychology, Press, U.S.A. last edition
- 3- Oliver, Robert W. (last edition). Psychology and health care. Bailliere Tindall, London, England. last edition
- 4-Birren, J. E. & Schaie, K.W. (last edition). Handbook of psychology of aging , San Diego: Academic Press. last edition

۵- معین شقاقی، محمد، پیری و پیری درمانی، آخرین چاپ

۶- اسماعیل شیرازی، مرضیه، روان شناسی اجتماعی و سالمندی، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی از دانشجو در پایان درس به صورت کتبی و عملی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس و ارائه مقاله به همراه گزارش‌های تهیه شده (حداقل ۳ گزارش) در بیماران سالمند در طی آموزش خواهد بود.



کد درس: ۱۰

نام درس: جنبه‌های روانشناختی سوء مصرف مواد

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با مفهوم اعتیاد در ابعاد اجتماعی، فرهنگی، جسمانی و روان‌شناختی، آشنایی با روش‌های پیشگیری و درمان زیستی اجتماعی و روانی اعتیاد.

شرح درس و رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

مفاهیم و تعاریف اعتیاد، عصب زیست‌شناسی اعتیاد، فیزیولوژی اعتیاد، عوامل ژنتیک، اپیدمیولوژی سوء مصرف مواد، آشنایی با ویژگی‌های روان‌شناختی جسمانی سوء مصرف مواد (توهم‌زا، تریاک، ماری‌جوانا، کراک،...)، وابستگی و آثار جسمانی، روانی و اجتماعی مواد افیونی و داروهای روان‌گردان، سوء مصرف دارو، تفاوت‌های سنی، جنسی و اجتماعی و فرهنگی در سوء مصرف دارو، سیگار و سلامت، علل تمایل نوجوانان به مصرف دارو، دیدگاه‌های بهداشت عمومی در مورد دسترسی و نیاز به درمان سوء مصرف مواد، پیشگیری از سوء مصرف مواد و توقف آن، تغییر رفتار اعتیادی، درمان‌های انفرادی، مداخله‌های اجتماعی، فردی و خانوادگی، خانواده درمانی، گروه درمانی، الکلیک‌های بی‌نام، ارزیابی درمان سوء مصرف مواد، درمان فارماکولوژی سوء مصرف مواد.

منابع اصلی درس:

1 - Tucker, J. A; Donovan, D. M. & Marlatt, G. A. (last edition). Changing addictive behavior. The Guilford Press. U.S.A.

2 - McDowell D. M & Spitz H.I. (last edition). Substance Abuse: from principle to practice. Taylor & Francis Group, U.S.A.

3-- Ouitmette, Paige & Brawn Pamela, J (last edition) Trauma and substance abuse. American Psychological Association, Whashington DC.

۴- اعتیاد و فرایند پیشگیری، هادی بهرامی احسان، آخرین چاپ

۵- نظریه‌های سوء مصرف مواد مخدر، دن جی. لیتری، مولیه سیرز، و پیرسون، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی از دانشجوی در پایان درس به صورت کتبی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس و ارایه مقاله به همراه گزارش‌های تهیه شده (حداقل ۳ گزارش) در بیماران معتاد در طی آموزش خواهد بود.

نام درس: روانشناسی سلامت جنسی

کد درس: ۱۱

پیش نیاز یا همزمان : اصول و مبانی روانشناختی سلامت

تعداد واحد : ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنائی با جنبه های مختلف سلامت جنسی، تعیین کننده های رفتار جنسی و اختلالات جنسی

شرح درس و رئوس مطالب : (۱۷ ساعت نظری)

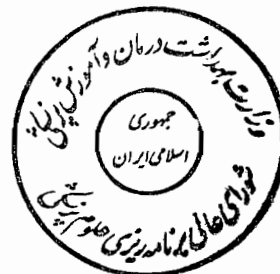
روانشناسی سلامت جنسی، فیزیولوژی رفتار جنسی، شیوع شناسی مشلات جنسی، رفتار و سلامت جنسی، موضوعات فرهنگی در سلامت جنسی، تنظیم خانواده، کنترل و پیشگیری از بارداری، ارزیابی در اختلالات جنسی، مباحث روانشناسی و روانپزشکی در سلامت جنسی، نقش همسر در سلامت جنسی، تجاوز به عنف و PTSD، سلامت جنسی در مراقبتهای اولیه، اختلالات شخصیت و سلامت جنسی، کنترل عوارض سوء استفاده جنسی در کودکان، جنبه های روانشناختی حاملگی، مداخلات گروهی رفتاری- شناختی در سلامت جنسی، سبک زندگی جنسی، درمانهای روانشناختی در HIV، اختلالات هویت جنسی و پارافیلیا، اختلالات عملکرد جنسی

منابع اصلی درس:

- 1) David Miller and John Green. The Psychology of Sexual Health, last edition
- 2) Brunner-Routledge, Handbook of Clinical Sexuality for Mental Health Professional.
last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارز شیایی از دانشجو در پایان درس به صورت کتبی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس طی آموزش خواهد بود



کد درس: ۱۲



نام درس : سازگاری با بیماری های جسمی

پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی روانشناختی سلامت

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس: آشنایی با چالش های روانشناختی بدنبال بیماریهای جسمی مزمن و چگونگی شیوه های مقابله ای با این

چالش ها به منظور سازگاری با بیماری

شرح درس و رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

بازشناسی و تفسیر علائم بیمار در مراکز پزشکی، بستری شدن و واکنش های روانشناختی به بیمارستان ، ارتباط بیمار با تیم پزشکی، دادن خبر بد، درد، مباحث بالینی در کنترل درد، تکنیک های کنترل درد، واکنش هیجانی به بیماری مزمن و تهدید کننده، شیوه های مقابله ای و سازگاری با بیماری مزمن، کیفیت زندگی در بیماران مزمن، اثر بیماری های مزمن بر خانواده، ادراک بیماری، مداخلات روانشناختی و بیماری مزمن، توانبخشی و بیماری های مزمن، کنار آمدن با مرگ، سوگ، رویکردهای روانشناختی به بیمار مشرف به مرگ ، چالش های روانشناختی و درمان های جراحی، درمان ها و روش های درمانی خشن، پذیرش درمان و پیروی از توصیه های پزشکی.

منابع اصلی درس:

- 1) Bret A. Boyer and M. Endira paharra, Comprehensive handbook of clinical health psychology , last edition
- 2) Frank J. snoek , T. chas skinner, Psychology in diabetes care, last edition
- 3) Shelley E. taylor, Health psychology , last edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارز شیایی از دانشجوی در پایان درس به صورت کتبی از محتوی دروس ارائه شده در کلاس و ارایه گزارش های تهیه شده از کار عملی (حداقل ۳ گزارش) در طی آموزش خواهد بود

هدف کلی درس: آشنایی عملی با فعالیت های حرفه ای و مهارت های بالینی در روانشناسی سلامت در بخش های مختلف مراکز پزشکی

رئوس مطالب: (۲۰۴ ساعت کارآموزی)

- مشاوره روانشناسی سلامت به بیماران
- مهارت های تغییر رفتار و سبک زندگی
- مهارت در آموزش مفاهیم روانشناسی سلامت به تیم پزشک
- بکارگیری مهارت های بالینی در روانشناسی سلامت در بخش انکولوژی
- بکارگیری مهارت های بالینی در روانشناسی سلامت در بخش قلب
- بکارگیری مهارت های بالینی در روانشناسی سلامت در بخش گوارش
- بکارگیری مهارت های بالینی در روانشناسی سلامت در بخش بیماران همودیالیز
- بکارگیری مهارت های بالینی در کنترل درد و طب تسکینی
- بکارگیری مهارت های بالینی و مداخلات روانشناختی در بیماران روان - تنی

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارز شبایی از دانشجوی در پایان درس به صورت عملی و ارایه گزارش های تهیه شده از کار عملی در طی دوره کارآموزی خواهد بود



فصل چهارم

استانداردهای برنامه



استانداردهای ضروری برنامه‌های آموزشی

- * ضروری است، برنامه آموزشی (Curriculum) مورد ارزیابی در دسترس اعضای هیئت علمی و فراگیران قرار گرفته باشد.
- * ضروری است، طول دوره، طبق مقررات، توسط دانشگاه‌های مجری رعایت شود.
- * ضروری است فراگیران کارنمایی (log book) قابل قبولی، منطبق با توانمندی‌های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه‌ی مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.
- * ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فراگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به آنها ارائه گردد.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت‌های مداخله‌ای اختصاصی لازم را بر اساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنمای خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.
- * ضروری است، در آموزش‌ها حداقل از ۷۰٪ روش‌ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.
- * ضروری است، فراگیران در طول هفته طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان و با فراگیران سال بالاتر انجام دهند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران، طبق برنامه‌ی تنظیمی گروه، در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی نظیر: کنفرانس‌های درون‌بخشی، سمینارها، انجام کارهای تحقیقاتی و مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر حضور فعال داشته باشند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه آموزشی گروه در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.
- * ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه‌های آموزشی همکاری‌های علمی از قبل پیش‌بینی شده و برنامه‌ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری‌ها باشند، در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران مقررات Dress code (مقررات ضمیمه) را رعایت نمایند.
- * ضروری است، فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در برنامه آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تأیید گروه ارزیاب قرار گیرد.
- * ضروری است، عرصه‌های آموزشی خارج از گروه، مورد تأیید قطعی گروه‌های ارزیاب باشند.
- * ضروری است، دانشگاه ذیربط یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک‌های مندرج در برنامه باشد.



فصل پنجم

ارزشیابی برنامه آموزشی



(Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

انجام ۳ مصاحبه با طراحان برنامه که در اجرای آن نقش داشته اند و برگزاری دو جلسه نقد منسجم با استادان و صاحب نظران و دانشجویان و دانش آموختگان رشته و ارائه گزارش به معاونت آموزشی

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:

- ۱- گذشت ۵ سال از اجرای برنامه
- ۲- تغییرات عمده فناوری که نیاز به بازنگری برنامه را مسجل کند
- ۳- تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخص:

معیار:

- | | |
|---|------------------|
| میزان رضایت دانش آموختگان از برنامه: | ۸۰ درصد |
| میزان رضایت اعضای هیات علمی از برنامه: | ۷۵ درصد |
| میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه: | ۷۰ درصد |
| میزان برآورد نیازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش آموختگان رشته: | طبق نظر ارزیابان |
| کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش آموختگان رشته: | طبق نظر ارزیابان |



شیوه ارزشیابی برنامه:

- نظرسنجی از هیات علمی درگیر برنامه، دستیاران و دانش‌آموختگان با پرسشنامه‌های از قبل تدوین شدن
- استفاده از پرسشنامه‌های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه

متولی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی با همکاری گروه تدوین یا بازنگری برنامه و سایر دبیرخانه‌های آموزشی و سایر اعضای هیات علمی می‌باشند.

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است:

- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه‌ای، پیشنهادات و نظرات صاحب‌نظران
- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه
- بازنگری در قسمت‌های مورد نیاز برنامه و ارائه پیش‌نویس برنامه آموزشی بازنگری شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی



ضمائم

منشور حقوق بیمار در ایران

۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.

- ۱- ارائه خدمات سلامت باید:
- ۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد؛
 - ۱-۲) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد؛
 - ۱-۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد؛
 - ۱-۴) بر اساس دانش روز باشد؛
 - ۱-۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد؛
 - ۱-۶) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد؛
 - ۱-۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد؛
 - ۱-۸) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد؛
 - ۱-۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد؛
 - ۱-۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد؛
 - ۱-۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد؛
 - ۱-۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، خدمات بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیرفوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد؛
 - ۱-۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد؛
 - ۱-۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می باشد هدف حفظ آسایش وی می باشد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.
- ۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.
- ۲-۱) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:
 - ۲-۲-۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش؛
 - ۲-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش؛

۳-۱-۲) نام، مسؤولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛

۴-۱-۲) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار؛

۵-۱-۲) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان؛

۶-۱-۲) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.

۷-۱-۲) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان؛

۲-۲) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

۱-۲-۲) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:

- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد؛ (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).

- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛

۲-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

۱-۳) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

۱-۳-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛

۲-۳-۱) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛

۳-۳-۱) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛

۴-۳-۱) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛

۵-۳-۱) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه‌کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.

۲-۳) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:

۱-۲-۳) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد؛

۲-۲-۳) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار(حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.

۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد؛

۴-۲) در کلیه مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد؛

۴-۳) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛

۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید؛

۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند؛

۵-۳) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار- مذکور در این منشور- بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه پزشکی* باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، رزیمه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد.

لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقا الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشكل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند) در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

- ۸- پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
 - ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
 - ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده نا متعارف باشد.
- * منظور از گروه پزشکی، شاغلین در حرف پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری، مامایی، توانبخشی، بهداشت، تغذیه، پیراپزشکی، علوم پایه و فناوریهای نوین مرتبط با علوم پزشکی است.
- ۱۱- استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد

۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر طلا، دستبند، گردن بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج) در محیط های آموزشی ممنوع می باشد.

۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل ممنوع می باشد.

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

۱- وایستگان به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت در محیط های آموزشی علوم علوم پزشکی از ضروریات است.

۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.

۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.

۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.

۵- ادوکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، فراگیران و کارکنان الزامی است.

۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.

۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.

۴- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.

۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.

۶- هرگونه بحث و شوخی در مکانهای عمومی مرتبط نظیر آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.